

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

3. Vel reddendi pecunia, in frumento, vel simili.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

tenearis mihi mutuum reddere. Quæro enim, an hæc sit vltura?

Respondeo, Molina d. 309. n. 15. & Less. lib. 2. c. 2. n. 57. alique citandi infra, cap. 5. §. 4. num. 2. licet fateantur, periculum maximum esse, ne illa pallietur, tamen in rigore, si sine furo, & fallacia sit, vlturam non esse, putant. Ratio est, quia nihil sic requiritur, tanquam ex Iustitia.

10. Confirmant primò; Nam sic, nullum onus mutuatario imponitur, nec ei libertas adimitur, sed potestati ejus relinquitur, si velit, si nolit, meum Molendinum, v.g. frequentare.

11. Confirmant secundò, quia licet possum definire tibi Beneficium conferre, quando tu mihi de tuis beneficere, nec vlla est iniustitia in me, si nolim perseverare in Beneficio mutuandi, quando tu reculas mihi aliud conferre Beneficium: tunc enim meritis possum, te, tanquam ingratum, excludere, & gratitudinem, tanquam conditionem, requirere, non tanquam pretium. Sed huic doctrinæ ne acquiescas, sicuti nec acquiescam ego c. 5. §. 4. num. 4.

§. III. Exigere in Mutuo obligationem reddendi pecuniam in frumento, &c. ubi remissivè de contractu ad Metam.

1. **R**ustico mutuavi pecuniam, cum pacto, ut teneretur eam solvere tempore Messis; in frumento, oleo, vino, aliisve fructibus, iusto quidem pretio, puta; quo tunc hi fructus valebunt, summe vlturarius? Respondeo affirmativè, cum Conrad. de contract. q. 16. Azor. p. 3. lib. 8. de Mutuo, c. 7. Cæli. r. 11. de Mutuo, c. 2. quia addis novum gravamen, Mutuum enim pecuniæ requirit ut solvatur pecunia, tu verò obligas, ut detur frumentum, &c.

2. Obijcies: At hic modus contrahendi est valde frequentem in vltura Sicilia.

Respondeo: Nego, hunc modum esse in Sicilia frequentem. Aio enim, si mutuum contractum esse illum, qui in Sicilia frequens est, quæque vocatur, *Contractus ad Metam*, quo scilicet aliquis emit nunc hyeme frumentum, quod erit æstate consignandum, eo pretio, quod tunc determinabitur à Magistratu, de quo contractu per aliam occasionem nos lib. 8. in Decal. r. 3. c. 7. à n. 9. egimus. Unde hæc advertis, quod nimis sæpè notant Doctores, & iterum ego mox notabo §. 4. à n. 11. eandem negotiationem, quæ vlturario fit modo, posse alio modo ab vltura omnino liberari. Id, quod patet in negotiatione, de qua loquimur; Nam, si mutuas pecuniam, cum pacto, ut tibi restituatur frumentum, qui est casus propositus n. 1. est vltura propter rationem dictam, at, si eandem pecuniam non mutues, sed rustico solvas in pretium frumenti, quod tibi vendit, consignandum suo tempore, juxta leges dicti contractus ad Metam, vltura non est, sed licitum lucrum de quo contractu, ut dixi, à nobis pluribus l. c. disputatum est.

§. IV. Exigere in Mutuo obligationem exigendi debitam Mutuantis, vel obligationem acceptandi, vel solvendi, partem debiti in alia re, vel similitum.

1. **S**alteri mutues cum pacto, ut is teneatur cum suo notabili opere, ac labore exigere à tuo aliquo debitore id, quod ejusmodi debitor debet, vltura est, ut vult Sot. lib. 6. q. 1. art. 2. multò magis, si cogas mutuatarium, ut id faciat cum suis expensis.

2. Si cum pacto, ut mutuatarius partem mutui accipiat in pecunia, & alteram in debito, quod difficile recuperari potest, vltura vide Mol. d. 330.

3. Si mutues, v.g. centum, cum pacto, ut mutuatarius quinquaginta accipiat in pecunia, & quinquaginta in alia merce, v.g. vino, frumento, veste, & simili, non facile vendèta, vltura est. Lege Conrad. q. 36. de contract. Mol. l. c.

4. Si mutues hic Panormi, vinum, oleum, &c. cum pacto

ut reddas alibi, v.g. Neapoli, ubi aquilone ventis transportatio tibi sit gravamina, vltura est. Ad Nov. in man. cap. 17. n. 42. §. 43.

5. Si mutues vinum, oleum, &c. hic Panormi pacto, ut reddas alibi, ubi ploritur, multò magis, vltura est. Consule Mol. d. 330. Quod si mutuatarius det frumento in alio loco, & tu illud frumentum, ubi fortasse habes, mutues ibid. cum pacto, ut reddat, excusarieris ab vltura, quia tunc periculis, & illud frumentum illuc transportares in commutatuarij, & ille inde transportaret huc in tuum, atque adde æqualis commutatio gravaminum.

6. Si mutues vinum, v.g. cum pacto, ut tibi vinum Chium, vinum Falernum, vel etiam vitæ, eadem qualitatibus, sed determinatè hujus Regionis, aut alterius, quod parare difficile sit, mutuas, vltura est.

7. Si mutues cum pacto, ut, quod mutuas tibi post annum, reddat non, vel post sex, v.g. vltura est. De hoc dicam aliquid aliud separatim.

8. Si mutues cum pacto, ut quod tibi debes fructivè, v.g. vel vinum, vel frumentum, vel pecuniam, near dare determinatè in vino, v.g. vel determinatè frumento, &c. vltura est.

9. Horum omnium, & similium ratio est eadem dicta, quia sic gravamen novum imponitur mutuatario.

10. Semper tamen adverte duo. Primò, non est vltura, si mutuatarius hæc præstet voluntariè, & tunc licet, sed verè ex gratitudine, vel ex eo, quod ipse non est, nec damnosum, ut supra notavimus.

11. Secundò, multa ex hisposse, mutata forma trahendi, liberari ab vltura, videlicet, si non eadem contractus mutui, sed contractus emptionis vel nolis, vel similis, ut dictum item paulo supra est. Cui si mutues cum pacto, ut quis tuos agros conducere cogetur, vlturam ex dictis contrahes, quia addis novum gravamen: at, si idem conducas tuos eodem agros, contractum conductionis, & locationis, deinde res eadem mutues summam aliquam pecunie, quæ pascit boves parare, rusticos alere, ceterisque sumptibus regere eisdem agris necessarios, vlturarius non eris, cum initurus fuisses hunc secundum contractum, nisi fuisset prior conductionis, & locationis. Ratio est, quia Beneficium facis illi conductori, non verò gravamen, ut dis mutuo: nam ille liber remanet, & potest, si vult, altero pecuniâ pro suis agris mutua petere, ut supra.

Atque hoc pacto intelligendi sunt DD. Mol. d. 330. Navar. lib. 3. cap. 2. n. 30. quando concedunt, potest mutuum ad agros tuos colendos.

12. Rursus, duobus modis potest alicui anticipari pecunia. Primò, cum mutuando sub aliquo expcedentibus obligationibus, & hoc pacto est vltura, jam definitum est.

13. Secundò, non quidem mutuando, sed in eodem tractum locationis, & conductionis opere, & labori solvete pretium anticipat. Vis, v.g. seu concedas agrum Rustici, Medici, Advocati ad tuum colendum, ad tuam sanitatem procurandam, ad tuas literas parandas, idque sub certa mercede, quam illi, pro initi contractus, solvis. Sanè hoc non est vltura, cum re, sed licitè negotiari, immò prædictis beneficium.

De mutuo vini, vel frumenti veteris, cum pacto, ut datur novum, satis supra diximus cap. 2. §. 2.

§. V. Pro voluntate mutuandi, an accipi aliquod præstetur in mutuo.

1. **N**ihil potest ex hac voluntate supra fore, nisi si jocari nolumus; nam voluntas hanc bibitur in mutuo.

Si enim mutuas, certè mutuae vis. Sicuti ergo si das rem tuam, non potes ex voluntate vendendi aliquam accipere, ex De Lugo, d. 25. de Just. n. 10. ita, si mutuas. Et profectò claris iniustitiis aperitur vis, si quis potest vendere: Ego, quia vendere volo meam domum, qua pretio iusto rigore valeat, v.g. centum aureis, tuam à te centum aureos pro domo, & decem pro voluntate.